

Puolivuosikatsaus

2019

12.7.2019

ELISAN PUOLIVUOSIKATSAUS TAMMI–KESÄKUUN 2019

Vuoden 2019 toisen neljänneksen keskeiset luvut

- Liikevaihto laski 6 miljoonaa euroa 452 miljoonaan euroon lähinnä päätelaitemyynnin sekä yhdysliikenne- ja roaming-liikevaihdon laskun seurauksena
- Mobiilin palveluliikevaihto kasvoi 1,9 prosenttia 205 miljoonaan euroon
- Vertailukelpoinen käyttökate, joka sisältää IFRS 16 -standardin vaikutuksen, kasvoi 7 miljoonaa euroa 164 miljoonaan euroon
- Vertailukelpoinen liikevoitto, joka sisältää IFRS 16 -standardin vaikutuksen, laski 1 miljoonaa euroa 97 miljoonaan euroon
- Vertailukelpoinen kassavirta kasvoi 15 miljoonaa euroa 102 miljoonaan euroon lähinnä käyttöomaisuusinvestointien ja maksettujen verojen laskun seurauksena
- Mobiilin postpaid-puheliittymien ARPU oli edellisen vuosineljänneksen tasolla eli 20,2 euroa (20,4)
- Mobiilin postpaid-puheliittymien vaihtuvuus laski 18,0 prosenttiin (19,7 prosenttia edellisellä neljänneksellä)
- Postpaid-mobiililiittymien määrä kasvoi edellisestä vuosineljänneksestä 27 200 liittymällä
- Prepaid-liittymien määrä kasvoi vuosineljänneksellä 4 100 liittymällä
- Kiinteiden laajakaistaliittymien määrä väheni vuosineljänneksellä 5 100 liittymällä
- Elisa osti ruotsalaisen Polystar OSIX AB:n ja sen tytäryhtiöiden koko osakekannan

Keskeiset tunnusluvut

Milj. euroa	4-6/19	4-6/18	Δ %	1-6/19	1-6/18	Δ %
Liikevaihto	452	458	-1,3 %	891	907	-1,7 %
Käyttökate ¹⁾	159	160	-0,4 %	314	313	0,3 %
Vertailukelpoinen käyttökate ¹⁾²⁾	164	157	4,4 %	321	312	2,8 %
Liikevoitto ³⁾	92	101	-8,1 %	182	196	-6,8 %
Vertailukelpoinen liikevoitto	97	98	-0,7 %	189	195	-2,9 %
Tulos ennen veroja	87	95	-8,4 %	170	184	-8,0 %
Vert.kelpoinen tulos ennen veroja	91	92	-0,6 %	177	184	-3,8 %
Tulos per osake (EPS), euroa	0,45	0,49	-8,3 %	0,87	0,95	-8,1 %
Vertailukelpoinen EPS, euroa	0,47	0,47	0,2 %	0,91	0,94	-3,6 %
Käyttöomaisuusinvestoinnit	61	61	-0,4 %	118	114	3,1 %
Nettovelka	1 319	1 201	9,8 %	1 319	1 201	9,8 %
Nettovelka / käyttökate ⁴⁾	2,0	1,9		2,0	1,9	
Velkaantumisaste, %	133,9 %	125,9 %		133,9 %	125,9 %	
Omavaraisuusaste, %	35,3 %	37,0 %		35,3 %	37,0 %	
Kassavirta	37	81	-54,2 %	105	133	-21,2 %
Vertailukelpoinen kassavirta ⁵⁾	102	87	17,1 %	170	140	21,9 %

¹⁾ Sisältää 4 milj. euron IFRS 16 -vaikutuksen 4-6/19 ja 8 milj. euron vaikutuksen 1-6/19. ²⁾ 4-6/19: 4 milj. euroa uudelleenjärjestelykuluja ja 1 milj. euron kertaluonteisen yrityshankintakulun Polystar-kaupasta; 1-6/19: 6 milj. euroa uudelleenjärjestelykuluja ja 1 milj. euron kertaluonteisen yrityshankintakulun. ³⁾ IFRS 16 -muutoksella ei ole olennaista vaikutusta liikevoittoon. ⁴⁾ (Korolliset velat – rahavarat) / (neljän edellisen vuosineljänneksen vertailukelpoinen käyttökate). ⁵⁾ 4-6/19 ja 1-6/19: ei sisällä 65 milj. euron investointia yritysostoon ja osakkeisiin.

Muita operatiivisia lukuja osoitteessa elisa.fi/sijoittajille (Elisa Operational Data.xlsx).

Toimitusjohtajan katsaus:

5G:n aikakausi alkoi ja Elisan kilpailukyky parantui

Elisan kilpailukyky vahvistui edelleen laadun ja asiakaskokemuksen parantamisella, vaikka markkinatilanne pysyi haastavana. Vertailukelpoinen käyttökate kasvoi toisella neljänneksellä edellisestä vuodesta ja liikevaihto laski hieman. Liikevaihtoa laskivat päätelaitemyynnin sekä yhdysliikenne- ja roaming-liikevaihdon lasku.

Viestintäpalvelujen merkitys sekä kuluttaja että yritysasiakkaiden ja organisaatioiden arjessa on kasvanut entisestään. Palvelujen sujuvuutta ja huoletonta käyttöä arvostetaan eniten. Sen johdosta asiakkaiden siirtyminen yhä nopeampiin mobiililaajakaistaliittymiin jatkuu. Mobiilin postpaid-liittymäkanta kasvoi neljänneksen aikana 27 200 liittymällä ja prepaid-kanta 4 100 liittymällä. Kiinteän verkon laajakaisaliittymäkanta laski 5 100 liittymällä.

Elisa aloitti ainoana toimijana Suomessa 5G-liittymien myynnin. Elisa myös myi Pohjoismaiden ensimmäisen 5G-puhelimen asiakkaalle. Useiden 5G-puhelinten ennakkomyynti aloitettiin vuoden toisella neljänneksellä ja lisää puhelinmalleja tulee myyntiin kolmannen neljänneksen aikana. Turun 5G-verkko kasvoi Pohjoismaiden laajimmaksi ja siellä avattiin maailman ensimmäiset 5G-kahvilat.

Elisa toi kuluttaja- ja yritysasiakkaille eSIM-liittymän. Kuluttajat voivat käyttää uudenlaista sim-korttia esimerkiksi älykelloissa ja yritykset teollisissa IoT-liittymissä. 5G:tä on hyödynnetty ensimmäisenä Suomessa myös tv-lähetyksissä, kun Elisa Viihde Sportilla näytettiin Mestis-otteluita 5G-verkon yli 4K-kuvanlaadulla.

Yritysvastuun saralla toimimme muun muassa kummina Suomessa järjestetyille maailman koululaisten ilmastokokoukselle ja tuimme kokousta monin eri tavoin. Kokouksessa 14-17 -vuotiaat nuoret toivat esiin huolensa ilmastomuutoksesta ja esittivät käytännön ratkaisuja sen torjumiseksi.

Jatkona Elisan menestykselle Suomen parhaiden työpaikkojen joukossa, missä olimme kolmatta kertaa suurin palkittu yritys, olemme ensimmäistä kertaa myös yksi Euroopan parhaista työpaikoista. Elisan henkilöstö arvostaa erityisesti mahdollisuutta kehittyä ja oppia, sekä poikkeuksellisen joustavia työskentelykäytäntöjä.

Asiakaskokemuksen ja laadun jatkuva parantaminen ovat keskeinen osa yrityskulttuuriamme ja keskitymme niihin jatkossakin vahvasti. Tuottavuuden lisääminen, digitaalisten liiketoimintojen kansainvälistäminen, arvon tuottaminen datalla sekä vahva investointikyky luovat hyvät lähtökohdat kilpailukykyiselle arvonluonnille jatkossakin.

Veli-Matti Mattila

toimitusjohtaja

PUOLIVUOSIKATSAUS TAMMI–KESÄKUU 2019

Osavuositarkastus on laadittu IAS 34 -standardin mukaisesti. Tässä osavuositarkastuksessa esitetyt luvut ovat tilintarkastamattomia.

Markkinatilanne

Kilpailuympäristö on ollut tiukka ja aktiivinen. Matkaviestinliittymien vaihtuvuus on suurta kampanjoinnin takia. Älypuhelinmyynti jatkui vahvana. Myös datan ja suurempien 4G-nopeuksien kysyntä on jatkunut voimakkaana. Lähes kaikki myydyt matkapuhelimet ovat älypuhelimia. Matkapuhelinmarkkinoiden kasvua on vauhdittanut entistä laajempi verkon kattavuus ja 4G-nopeuksien kapasiteetti. Kilpailu kiinteään laajakaistan markkinoista lähinnä kiinteistöliittymissä on ollut edelleen tiukkaa. Perinteisten kiinteään verkon liittymien lukumäärä ja käyttö on laskenut.

Suotuisa kehitys IT- ja IPTV-viihdepalveluiden markkinoilla on jatkunut. Myös IoT- ja muiden digitaalisten palveluiden kysyntä kasvaa.

Liikevaihto, tulos ja rahoitusasema

Milj. euroa	4-6/19	4-6/18	Δ %	1-6/19	1-6/18	Δ %
Liikevaihto	452	458	-1,3 %	891	907	-1,7 %
Käyttökate ¹⁾	159	160	-0,4 %	314	313	0,3 %
Käyttökate-%	35,2 %	34,9 %		35,3 %	34,5 %	
Vertailukelpoinen käyttökate ¹⁾²⁾	164	157	4,4 %	321	312	2,8 %
Vertailukelpoinen käyttökate-%	36,2 %	34,3 %		36,0 %	34,4 %	
Liikevoitto ³⁾	92	101	-8,1 %	182	196	-6,8 %
Liikevoitto-%	20,5 %	22,0 %		20,5 %	21,6 %	
Vertailukelpoinen liikevoitto	97	98	-0,7 %	189	195	-2,9 %
Vertailukelpoinen liikevoitto-%	21,4 %	21,3 %		21,2 %	21,5 %	
Oman pääoman tuotto, %	28,0 %	30,1 %		28,0 %	30,1 %	

¹⁾ Sisältää 4 milj. euron IFRS 16 -vaikutuksen 4-6/19 ja 8 milj. euron vaikutuksen 1-6/19. ²⁾ 4-6/19: 4 milj. euroa uudelleenjärjestelykuluja ja 1 milj. euron kertaluonteinen yritys Hankintakulu Polystar-kaupasta; 1-6/19: 6 milj. euroa uudelleenjärjestelykuluja ja 1 milj. euron kertaluonteinen yritys Hankintakulu. ³⁾ IFRS 16 -muutoksella ei ole olennaista vaikutusta liikevoittoon.

Toinen neljännes 2019

Liikevaihto laski 1 prosentin pääasiassa päätelaitemyynnin ja yhdysliikenne- ja roaming-liikevaihdon laskun seurauksena. Liikevaihtoa heikensivät myös liiketoimintojen myynnit sekä perinteisten kiinteään verkon palvelujen käytön ja liittymämäärän väheneminen. Matkaviestintäpalvelujen ja kotimaan digitaalisten palvelujen kasvu sekä Viron liiketoiminta paransivat liikevaihtoa. Myös Polystar-kauppa vahvisti liikevaihtoa.

Vertailukelpoinen käyttökate ilman Polystar-kaupan transaktiokulua ja henkilöstövähennyksiin liittyviä uudelleenjärjestelykuluja kasvoi 4 prosenttia. IFRS 16 -muutos ja tehostamistoimet vahvistivat käyttökateen kasvua. Vertailukelpoinen liikevoitto laski 1 prosenttia pääasiassa poistojen kasvun vuoksi.

Nettorahoitustuotot ja -kulut olivat -5 miljoonaa euroa (-5). Tuloslaskelman tuloverot olivat 16 miljoonaa euroa (17). Nettotulos oli 71 miljoonaa euroa (78), ja osakekohtainen tulos oli 0,45 euroa (0,49). Vertailukelpoinen osakekohtainen tulos oli 0,47 euroa (0,47).

Tammi–kesäkuu 2019

Liikevaihto laski 2 prosenttia edellisvuoden vastaavaan jaksoon verrattuna. Lasku oli seurausta lähinnä päätelaitemyynnin ja yhdysliikenne- ja roaming-liikevaihdon laskusta. Liikevaihtoa heikensivät myös liiketoimintojen myynnit sekä perinteisten kiinteään verkon palvelujen käytön ja liittymämäärän väheneminen molemmissa segmenteissä. Matkaviestintäpalvelujen ja kotimaan digitaalisten palvelujen kasvu sekä Viron liiketoiminta paransivat liikevaihtoa. Myös Polystar-kauppa vahvisti liikevaihtoa.

Vertailukelpoinen käyttökate ilman Polystar-kaupan transaktiokulua ja henkilöstövähennyksiin liittyviä uudelleenjärjestelykuluja kasvoi 3 prosenttia. IFRS 16 -muutos ja tehostamistoimet vahvistivat käyttökatteen kasvua. Vertailukelpoinen liikevoitto laski 3 prosenttia pääasiassa poistojen kasvun vuoksi.

Nettorahoitustuotot ja -kulut olivat -13 miljoonaa euroa (-11). Tuloslaskelman tuloverot olivat -30 miljoonaa euroa (-32). Nettotulos oli 140 miljoonaa euroa (152), ja osakekohtainen tulos oli 0,87 euroa (0,95). Vertailukelpoinen osakekohtainen tulos oli 0,91 euroa (0,94).

Rahoitusasema

Milj. euroa	4-6/19	4-6/18	Δ %	1-6/19	1-6/18	Δ %
Nettovelka	1 319	1 201	9,8 %	1 319	1 201	9,8 %
Nettovelka / käyttökate ¹⁾	2,0	1,9		2,0	1,9	
Velkaantumisaste, %	133,9 %	125,9 %		133,9 %	125,9 %	
Omavaraisuusaste, %	35,3 %	37,0 %		35,3 %	37,0 %	
Kassavirta	37	81	-54,2 %	105	133	-21,2 %
Vertailukelpoinen kassavirta ²⁾	102	87	17,1 %	170	140	21,9 %

¹⁾ (Korolliset velat – rahavarat) / (neljän edellisen vuosineljänneksen vertailukelpoinen käyttökate). ²⁾ 4-6/19 ja 1-6/19: ei sisällä 65 milj. euron investointeja yritysostoon ja osakkeisiin.

Toinen neljännes 2019

Nettovelka kasvoi 118 miljoonaa euroa ja oli 1 319 miljoonaa euroa lähinnä Polystar-yritysoston ja IFRS 16 -muutoksen johdosta. Vertailukelpoinen kassavirta investointien jälkeen kasvoi 17 prosenttia ja oli 102 miljoonaa euroa (87). Kassavirtaa vahvistivat käyttöomaisuusinvestointien ja maksettujen verojen lasku sekä käyttökatteen kasvu. Yritysostot ja nettokäyttöpääoman muutos heikensivät kassavirtaa.

Tammi–kesäkuu 2019

Vertailukelpoinen kassavirta investointien jälkeen kasvoi 22 prosenttia ja oli 170 miljoonaa euroa (140). Nettokäyttöpääoman muutos, käyttöomaisuusinvestointien lasku ja käyttökatteen kasvu vahvistivat kassavirtaa. Yritysostot sekä nettorahoituskulujen ja maksettujen verojen kasvu heikensivät kassavirtaa.

Rahoitusasema ja maksuvalmius ovat hyvällä tasolla. Käteisvarojen ja nostamattomien komitoitujen luottolimiittien määrä oli 385 miljoonaa euroa vuosineljänneksen lopussa.

Konsernirakenteen muutokset

Elisa ja ruotsalainen Polystar Instruments AB allekirjoittivat kesäkuussa sopimuksen, jonka mukaan Elisa ostaa Polystar OSIX AB:n tytär- ja sisaryhtiöineen. Polystar konsolidoidaan Elisaan 1.6.2019 alkaen. Lisätietoja liiketoimintakaupasta on liitetiedossa 2, sivulla 18 sekä 10.6.2019 julkaistussa pörssitiedotteessa.

Henkilöasiakkaat

Milj. euroa	4-6/19	4-6/18	Δ %	1-6/19	1-6/18	Δ %
Liikevaihto	282	286	-1,5 %	555	565	-1,8 %
Käyttökate ¹⁾	104	103	0,9 %	208	203	2,4 %
Käyttökate-%	36,8 %	36,0 %		37,5 %	36,0 %	
Vertailukelpoinen käyttökate ¹⁾²⁾	106	102	3,5 %	210	202	3,9 %
Vertailukelpoinen käyttökate-%	37,5 %	35,7 %		37,9 %	35,8 %	
Liikevoitto	63	66	-5,1 %	126	130	-3,0 %
Liikevoitto-%	22,2 %	23,1 %		22,7 %	23,0 %	
Vertailukelpoinen liikevoitto	64	65	-1,1 %	128	129	-0,6 %
Vertailukelpoinen liikevoitto-%	22,9 %	22,8 %		23,1 %	22,8 %	
Käyttöomaisuusinvestoinnit	41	41	0,1 %	78	76	3,3 %

¹⁾ Sisältää 3 milj. euron IFRS 16 -vaikutuksen 4-6/19 ja 6 milj. euron vaikutuksen 1-6/19. ²⁾ 4-6/19: 2 milj. euroa uudelleenjärjestelykuluja; 1-6/19: 2 milj. euroa uudelleenjärjestelykuluja.

Toinen neljännes 2019

Liikevaihto laski 1 prosenttia. Liikevaihtoa heikensivät päätelaitemyynnin lasku, mobiiliyhdysliikenteen liikevaihdon ja roaming-liikevaihdon aleneminen, liiketoimintojen myynnit sekä perinteisten kiinteän verkon palvelujen käytön ja liittymämäärän väheneminen. Mobiili- ja digitaalipalvelujen kasvu vahvisti liikevaihtoa.

Vertailukelpoinen käyttökate kasvoi 3 prosenttia pääasiassa IFRS 16 -muutoksen ja tehostamistoimien seurauksena. Liikevaihdon lasku heikensi käyttökateä.

Tammi–kesäkuu 2019

Liikevaihto laski 2 prosenttia. Liikevaihtoa heikensivät yhdysliikenteen liikevaihdon ja roaming-liikevaihdon lasku Suomessa, perinteisen kiinteän verkon käytön ja liittymämäärän väheneminen sekä liiketoimintojen myynnit. Mobiili- ja digitaalipalvelujen kasvu vahvisti liikevaihtoa. Vertailukelpoinen käyttökate kasvoi 4 prosenttia pääasiassa IFRS 16 -muutoksen ja tehostamistoimien seurauksena.

Yritysasiakkaat

Milj. euroa	4-6/19	4-6/18	Δ %	1-6/19	1-6/18	Δ %
Liikevaihto	170	172	-1,0 %	336	342	-1,7 %
Käyttökate ¹⁾	55	57	-2,7 %	106	110	-3,4 %
Käyttökate-%	32,6 %	33,2 %		31,6 %	32,2 %	
Vertailukelpoinen käyttökate ¹⁾²⁾	58	55	6,0 %	111	110	0,8 %
Vertailukelpoinen käyttökate-%	34,1 %	31,9 %		33,0 %	32,2 %	
Liikevoitto	30	35	-13,9 %	56	66	-14,3 %
Liikevoitto-%	17,5 %	20,1 %		16,8 %	19,3 %	
Vertailukelpoinen liikevoitto	32	32	0,1 %	61	66	-7,2 %
Vertailukelpoinen liikevoitto-%	19,0 %	18,8 %		18,2 %	19,3 %	
Käyttöomaisuusinvestoinnit	20	20	-1,6 %	39	38	2,8 %

¹⁾ Sisältää 1 milj. euron IFRS 16 -vaikutuksen 4-6/19 ja 3 milj. euron vaikutuksen 1-6/19. ²⁾ 4-6/19: 2 milj. euroa uudelleenjärjestelykuluja ja 1 milj. euron kertaluonteisen yrityshankintakulun Polystar-kaupasta; 1-6/19: 4 milj. euroa uudelleenjärjestelykuluja ja 1 milj. euron kertaluonteisen yrityshankintakulun.

Toinen neljännes 2019

Liikevaihto laski 1 prosenttia. Liikevaihtoa heikensivät päätelaitemyynnin lasku, mobiiliyhdysliikenteen liikevaihdon ja roaming-liikevaihdon aleneminen, mobiilipalvelut ja liiketoimintojen myynnit sekä perinteisten kiinteän verkon palvelujen käytön ja liittymämäärän väheneminen. Kotimaan digitaalisten palvelujen kasvulla sekä Polystar-kaupalla oli positiivinen vaikutus liikevaihtoon.

Vertailukelpoinen käyttökate kasvoi 6 prosenttia. IFRS 16 -muutos ja tehostamistoimet vahvistivat käyttökateä.

Tammi–kesäkuu 2019

Liikevaihto laski 2 prosenttia. Liikevaihtoa heikensivät päätelaitemyynnin lasku, mobiiliyhdysliikenteen liikevaihdon ja roaming-liikevaihdon aleneminen, liiketoimintojen myynnit sekä perinteisten kiinteän verkon palvelujen käytön ja liittymämäärän väheneminen. Kotimaan digitaalisten palvelujen kasvulla sekä Polystar-kaupalla oli positiivinen vaikutus liikevaihtoon. Vertailukelpoinen käyttökate kasvoi 1 prosenttia pääasiassa IFRS 16 -muutoksen ja tehostamistoimien seurauksena.

Henkilöstö

Tammi–kesäkuussa Elisan henkilöstömäärä oli keskimäärin 4 823 (4 661). Työsuhde-etuuksista aiheutuvat kulut olivat 165 miljoonaa euroa (161). Työsuhde-etuuksista aiheutuneet kulut olivat 82 miljoonaa euroa (80) toisella neljänneksellä. Henkilöstömäärät segmenteittäin kauden lopussa olivat seuraavat:

	2Q19	2Q18	2018
Henkilöasiakkaat	2 816	2 906	2 754
Yrityisasiakkaat	2 137	1 955	2 033
Yhteensä	4 953	4 861	4 787

Investoinnit

Milj. euroa	4-6/19	4-6/18	1-6/19	1-6/18
Käyttöomaisuusinvestoinnit, josta	61	61	118	114
Henkilöasiakkaat	41	41	78	76
Yrityisasiakkaat	20	20	39	38
Osakkeet	81	6	81	6
Yhteensä	142	67	199	120
Investoinnit ilman IFRS 16 muutosta	55	61	106	114

Pääinvestoinnit liittyivät 4G-verkkojen kapasiteetin ja peittoalueen kasvattamiseen sekä muihin verkko- ja IT-investointeihin. Investoinnit osakkeisiin liittyivät Polystar-kauppaan sekä Lounean osakkeisiin. IFRS 16 -muutos kasvatti käyttöomaisuusinvestointeja 6 miljoonaa euroa toisella neljänneksellä ja 12 miljoonaa euroa tammi–kesäkuussa 2019.

Rahoitusjärjestelyt ja luokitukset

Milj. euroa	Enimmäis- määrä	Käytössä 30.6.2019
Komittoidut luottolimitit	300	0
Yritystodistusohjelma (ei komittoitu)	350	80
EMTN-ohjelma (ei komittoitu)	1 500	954

Pitkien lainojen luokitukset	Luokitus	Näkymä
Luokittaja		
Moody's Investor Services	Baa2	Vakaa
S&P Global Ratings	BBB+	Vakaa

Osakkeet

Osakkeiden vaihto perustuu Nasdaq Helsingissä ja vaihtoehtoisilla markkinapaikoilla tehtyihin kauppoihin. Päätöskurssit perustuvat Nasdaq Helsingin tietoihin.

Osakevaihto	4-6/19	4-6/18	2018
Nasdaq Helsinki, miljoonaa kpl	24,9	22,6	103,9
Muut markkinapaikat, miljoonaa kpl ¹⁾	51,0	57,5	197,8
Kokonaisvaihto, miljoonaa kpl	75,9	80,1	301,7
Vaihto, miljoonaa euroa	2 998,1	3 022,8	11 003,9
% osakkeista	45,4 %	47,9 %	180,3 %

Osakkeet ja markkina-arvot	30.6.2019	30.6.2018	2018
Osakkeet, kpl	167 335 073	167 335 073	167 335 073
Omat osakkeet, kpl	7 437 277	7 572 854	7 611 821
Ulkona olevat osakkeet, kpl	159 897 796	159 762 219	159 723 252
Päätöskurssi, euroa	42,91	39,67	36,08
Markkina-arvo, miljoonaa euroa	7 180	6 638	6 037
Omat osakkeet, %	4,44 %	4,53 %	4,55 %

Osakkeiden lukumäärä	Yhteensä	Omat	Ulkona olevat
Osakkeet 31.12.2018	167 335 073	7 611 821	159 723 252
Osakepalkkiojärjestelmä 5.2.2019 ²⁾		-174 544	174 544
Osakkeet 30.6.2019	167 335 073	7 437 277	159 897 796

¹⁾ Muut markkinapaikat Fidessa Fragementation -raportin mukaan. ²⁾ Pörssitiedote 5.2.2019.

Kesäkuussa Elisa sopi viiden pankin kanssa 170 miljoonan euron syndikoidun luottojärjestelyn pidentämisestä kahdella vuodella kesäkuusta 2022 kesäkuuhun 2024.

Kesäkuussa Elisan hallitus päätti allokoida enintään 22 500 Elisan osaketta sitouttavassa osakepalkkiojärjestelmässä.

Merkittävät oikeudelliset ja sääntelyyn liittyvät asiat

Toukokuussa Liikenne- ja viestintävirasto Traficom uusi Elisan luvan periä henkilöasiakkailta lisämaksua tiedonsiirron verkkovierailusta eli dataroamingista EU- ja ETA-maissa. Lupa tuli voimaan 15.6.2019 ja on voimassa 14.6.2020 saakka.

Elisan toimintaan liittyvät oleelliset riskit ja epävarmuustekijät

Riskienhallinta on osa Elisan sisäistä valvontajärjestelmää. Sen avulla pyritään varmistamaan, että yhtiön liiketoimintaan vaikuttavat riskit tunnistetaan, niihin vaikutetaan ja niitä seurataan. Yhtiö jakaa liiketoimintaan vaikuttavat riskinsä strategiaan ja operatiivisiin riskeihin sekä vahinko- ja rahoitusriskeihin.

Strategiset ja operatiiviset riskit:

Televiestintäala on erityisen kilpailtu Elisan päämarkkina-alueilla, mikä voi vaikuttaa Elisan liiketoimintaan. Lisäksi ala on voimakkaasti säännelty. Elisan ja sen liiketoimintaa valvovat ja sääntelevät useat viranomaiset. Sääntely vaikuttaa joidenkin Elisan tuotteiden ja palveluiden hintoihin. Se voi myös vaatia pitkäkestoisia investointeja.

Elisa käsittelee erilaisia tietoja, kuten henkilötietoja ja liikennetietoja. Tämän takia sovellettavalla tietosuojalainsäädännöllä, erityisesti EU:n yleisellä tietosuojasetuksella, on merkittävä vaikutus Elisan ja sen liiketoimintaan.

Tietoliikenneteknologian nopea kehitys voi vaikuttaa merkittävästi Elisan liiketoimintaan.

Valtioiden välisten suhteiden muutokset voivat lisätä riskiä siitä, että eri verkkotoimittajien laitteiden käyttöön Elisan verkoissa voi kohdistua rajoituksia, joilla voi olla taloudellisia ja toiminnallisia vaikutuksia Elisan liiketoimintaan.

Elisan päämarkkina-alue on Suomi, missä matkapuhelinten määrä asukasta kohden on maailman suurimpia ja liittymämäärän kasvu siksi rajallista. Lisäksi kiinteän verkon puhelinliikenteen volyyymi on vähentynyt viime vuosina. Nämä tekijät voivat rajoittaa kasvumahdollisuuksia.

Vahinkoriskit:

Yhtiön ydintoiminnot on vakuutettu onnettomuuksista aiheutuvien vahinkojen ja keskeytymisten varalta. Vahinkoriskejä ovat myös oikeudenkäynnit ja kanteet.

Rahoitusriskit:

Korkoriskin hallitsemiseksi konsernin lainat ja sijoitukset on hajautettu kiinteä- ja vaihtuvakorkoisiin instrumentteihin. Korkoriskin hallitsemiseksi voidaan käyttää korkojohdannaisia.

Elisan liiketoimintoihin liittyvistä varoista ja kassavirroista valtaosa on euromääräistä, joten valuuttariski on vähäinen.

Likviditeettiriskien hallinnan tavoitteena on varmistaa konsernin rahoitus kaikissa tilanteissa. Elisalla on käteisvaroja, kommitoituja luottojärjestelyjä ja jatkuva kassavirta, jotka riittävät kattamaan ennakoitavissa olevat rahoitustarpeet.

Likvidien varojen sijoitukset tehdään vahvistettujen limiittien rajoissa taloudellisesti vakaisiin pankkeihin, kotimaisiin yrityksiin ja instituutioihin. Myyntisaamisten luottoriskikeskittymät ovat vähäisiä asiakaskannan suuruuden ansiosta.

Rahoitusriskien hallinta on selostettu vuoden 2018 vuosikertomuksen liitetiedossa 34.

Tilikauden jälkeiset tapahtumat

Tilikauden jälkeen ei ole ollut oleellisia tapahtumia.

Näkymät ja ohjeistus vuodelle 2019

Suomen makrotaloudellisen ympäristön positiivinen kehitys on hidastunut. Kilpailutilanne Suomen televiestintämarkkinoilla jatkuu haasteellisena.

Liikevaihdon arvioidaan olevan vuoden 2018 tasolla tai hieman korkeampi. Matkaviestinpalveluiden ja digitaalisten palveluiden odotetaan kasvattavan liikevaihtoa. Vertailukelpoisen käyttökateen arvioidaan olevan vuoden 2018 tasolla tai hieman korkeampi. Käyttöomaisuusinvestointien odotetaan olevan enintään 12 prosenttia liikevaihdosta.

Elisa jatkaa tuottavuutta lisääviä toimenpiteitä, esimerkiksi lisäämällä automaatiota ja data-analytiikkaa eri prosesseissa, kuten asiakaskohtaamisissa, verkkohallinnassa ja jakelussa. Elisan jatkuvat laadun parantamistoimet lisäävät asiakastytyvyyttä ja tehokkuutta ja pienentävät kustannuksia.

Elisan kehitys uusia, elämyksellisiä ja merkityksellisiä palveluja asiakkailleen tarjoavana yhtiönä jatkuu. Pitkän ajan kasvu ja kannattavuuden paraneminen perustuvat mobiilidatamarkkinoiden kasvuun ja uusiin digitaalisiin online- ja ICT-palveluihin.

HALLITUS

Osavuositarkastuksen luvut eivät ole tilintarkastettuja.

Konsernin tuloslaskelma

milj. euroa	Liite	4-6 2019	4-6 2018	1-6 2019	1-6 2018	1-12 2018
Liikevaihto	1	451,6	457,5	891,4	907,1	1 831,5
Liiketoiminnan muut tuotot		1,1	6,0	1,8	7,1	9,8
Materiaalit ja palvelut		-168,8	-176,5	-329,3	-346,4	-704,4
Työsuhde-etuuksista aiheutuvat kulut		-82,0	-79,6	-165,4	-161,3	-311,4
Liiketoiminnan muut kulut		-42,8	-47,6	-84,1	-93,3	-185,4
Käyttökate	1	159,2	159,8	314,2	313,2	640,1
Poistot ja arvonalentumiset	1	-66,8	-59,2	-131,9	-117,5	-236,2
Liikevoitto	1	92,4	100,6	182,4	195,6	403,8
Rahoitustuotot		1,6	0,7	5,2	1,2	2,4
Rahoituskulut		-6,9	-6,2	-17,8	-12,4	-25,0
Osuus osakkuusyritysten tuloksesta		0,0	0,0	-0,1	0,0	-0,4
Tulos ennen veroja		87,0	95,0	169,7	184,4	381,0
Tuloverot		-15,8	-17,5	-29,8	-32,4	-65,0
Kauden tulos		71,2	77,6	139,9	152,0	316,0
Kauden tuloksen jakautuminen						
Emoyhtiön omistajille		71,2	77,5	139,8	152,0	315,8
Määräysvallattomille omistajille		0,1	0,0	0,1	0,0	0,2
		71,2	77,6	139,9	152,0	316,0
Tulos/osake (euroa)						
Laimentamaton		0,45	0,49	0,87	0,95	1,98
Laimennettu		0,45	0,49	0,87	0,95	1,98
Ulkona olevia osakkeita keskimäärin (1000 osaketta)						
Laimentamaton		159 898	159 762	159 863	159 717	159 737
Laimennettu		159 898	159 762	159 863	159 717	159 737

Laaja konsernin tuloslaskelma

Kauden tulos	71,2	77,6	139,9	152,0	316,0
Muut laajan tuloksen erät verovaikutus huomioituna					
Erät, jotka voidaan myöhemmin siirtää tulosvaikutteisiksi					
Rahavirran suojaukset	0,0	0,4	-0,3	0,5	0,5
Muuntoerot	-0,2	-0,1	0,0	0,0	-0,1
	-0,2	0,3	-0,3	0,5	0,4
Erät, joita ei siirretä tulosvaikutteisiksi					
Etuuspohjaisen nettovelan uudelleen määrittämisestä johtuvat erät					0,7
Kauden laaja tulos	71,0	77,9	139,6	152,5	317,0
Kauden laajan tuloksen jakautuminen					
Emoyhtiön omistajille	70,9	77,9	139,5	152,5	316,9
Määräysvallattomille omistajille	0,1	0,0	0,1	0,0	0,2
	71,0	77,9	139,6	152,5	317,0

Konsernin tase

milj. euroa	Liite	30.6. 2019	31.12. 2018
Pitkäaikaiset varat			
Aineelliset käyttöomaisuushyödykkeet	3	815,9	751,6
Liikearvo	3	1 084,9	1 020,7
Muut aineettomat hyödykkeet	3	208,6	206,7
Osuudet osakkuusyrityksissä	12	2,5	2,7
Muut sijoitukset	4	12,9	9,6
Laskennalliset verosaamiset		17,0	16,5
Myyntisaamiset ja muut saamiset	4	87,8	93,8
		2 229,7	2 101,6
Lyhytaikaiset varat			
Vaihto-omaisuus		61,5	65,4
Myyntisaamiset ja muut saamiset		424,8	416,6
Tuloverosaamiset		0,9	4,3
Rahavarat		84,5	80,9
		571,7	567,2
Varat yhteensä		2 801,4	2 668,8
Emoyhtiön omistajille kuuluva oma pääoma			
	6	984,9	1 126,3
Määräysvallattomien omistajien osuus		0,6	0,5
Oma pääoma yhteensä		985,4	1 126,9
Pitkäaikaiset velat			
Laskennalliset verovelat		23,8	25,7
Eläkevelvoitteet		15,2	15,2
Varaukset	8	2,7	2,3
Rahoitusvelat	4, 7	1 086,4	861,3
Ostovelat ja muut velat	4, 5	36,5	36,3
		1 164,8	940,8
Lyhytaikaiset velat			
Ostovelat ja muut velat	4, 5	327,3	309,3
Tuloverovelat		1,7	1,7
Varaukset	8	4,9	2,7
Rahoitusvelat	4, 7	317,4	287,4
		651,2	601,1
Oma pääoma ja velat yhteensä		2 801,4	2 668,8

Lyhennetty konsernin rahavirtalaskelma

milj. euroa	1-6 2019	1-6 2018	1-12 2018
Liiketoiminnan rahavirrat			
Tulos ennen veroja	169,7	184,4	381,0
Oikaisut			
Poistot ja arvonalentumiset	131,9	117,5	236,2
Muut oikaisut	7,3	-4,8	4,4
	139,2	112,8	240,6
Käyttöpääoman muutos			
Myynti- ja muiden saamisten lisäys (-) / vähennys (+)	14,2	25,9	6,1
Vaihto-omaisuuden lisäys (-) / vähennys(+)	5,1	7,9	3,1
Osto- ja muiden velkojen lisäys (+) / vähennys(-)	-1,9	-30,5	-30,3
	17,3	3,2	-21,1
Rahoituserät, netto	-16,1	-12,0	-16,9
Maksetut verot	-30,7	-29,6	-68,2
Liiketoiminnan nettorahavirta	279,4	258,8	515,4
Investointien rahavirrat			
Investoinnit käyttöomaisuuteen	-110,0	-120,3	-235,6
Investoinnit osakkeisiin ja liiketoimintoihin	-65,1	-4,7	-10,5
Myönnetyt lainat		-1,5	
Omaisuuksien myynnit	0,8	1,1	3,0
Investointien nettorahavirta	-174,3	-125,4	-243,2
Rahavirta ennen rahoitusta	105,1	133,4	272,2
Rahoituksen rahavirrat			
Pitkäaikaisten lainojen nostot	168,4		100,0
Pitkäaikaisten lainojen maksut	0,0	-4,6	-59,5
Lyhytaikaisten lainojen lisäys (+), vähennys (-)	13,0	152,0	-9,6
Rahoitusleasingvelkojen maksut	-9,7	-1,8	-3,4
Maksetut osingot	-273,1	-263,1	-263,1
Rahoituksen nettorahavirta	-101,4	-117,5	-235,6
Rahavarojen muutos	3,7	15,9	36,6
Rahavarat tilikauden alussa	80,9	44,3	44,3
Rahavarat tilikauden lopussa	84,5	60,2	80,9

Laskelma konsernin oman pääoman muutoksista

milj. euroa	Osake- pääoma	Omat osakkeet	Sijoitetun vapaan oman pääoman rahasto	Muut rahastot	Kertyneet voitto- varat	Määräys- vallatto- mien omistajien osuus	Oma pääoma yhteensä
Oma pääoma 1.1.2018	83,0	-140,2	90,9	371,6	634,2	0,1	1 039,7
IFRS 15 käyttöönotto					7,5		7,5
IFRS 9 käyttöönotto					4,2		4,2
IFRS 2 standardimuutos					14,5		14,5
Oma pääoma 1.1.2018	83,0	-140,2	90,9	371,6	660,4	0,1	1 065,9
Kauden tulos					152,0	0,0	152,0
Muuntoerot					0,0		0,0
Rahavirran suojaukset				0,5			0,5
Laaja tulos				0,5	152,0	0,0	152,5
Osingonjako					-263,6		-263,6
Osakepalkitseminen		4,5			-0,1		4,4
Määräysvallattomien omistajien osuuksien hankinta						0,2	0,2
Muut muutokset					-5,3		-5,3
Oma pääoma 30.6.2018	83,0	-135,7	90,9	372,2	543,3	0,4	954,1
milj. euroa							
Oma pääoma 1.1.2019	83,0	-135,6	90,9	372,8	715,2	0,5	1 126,9
Kauden tulos					139,8	0,1	139,9
Muuntoerot					0,0		0,0
Rahavirran suojaukset				-0,3			-0,3
Laaja tulos				-0,3	139,8	0,1	139,6
Osingonjako					-279,8	0,0	-279,9
Osakepalkitseminen		3,4					3,4
Muut muutokset					-4,6		-4,6
Oma pääoma 30.6.2019	83,0	-132,2	90,9	372,5	570,6	0,6	985,4

Liitetiedot

LAATIMISPERIAATTEET

Tilinpäätöstiedotteen laadinnassa on noudatettu IAS 34 Osavuositiedot -standardia. Tiedot on laadittu niiden voimassa olevien kansainvälisten tilinpäätösstandardien (International Financial Reporting Standards) mukaisesti, jotka Euroopan unionissa on hyväksytty sovellettaviksi. Alla mainittuja laatimisperiaatteiden muutoksia lukuunottamatta osavuositiedot on laadittu noudattaen 31.12.2018 tilinpäätöksen laatimisperiaatteita.

Muutokset laatimisperiaateissa

1.1.2019 käyttöön otettuja standardeja, standardien muutoksia ja muutettuja tulkintoja ovat:

- IFRS-standardien vuosittaiset muutokset
- IFRS 16 Vuokrasopimukset. Vuokrasopimukset-standardi käsittelee vuokrasopimusten määritelmää, kirjaamista, arvostamista sekä vuokrasopimuksista annettavia muita tilinpäätöstietoja. Uusi vuokrasopimusstandardi edellyttää vuokralle ottajan vuokrasopimusten kirjaamista taseeseen vuokrasopimusvelkana sekä siihen liittyvänä käyttöoikeusomaisuuseränä. Vuokralle antajan osalta tilanne säilyy pääosin nykyisenä.

Konserni on soveltanut standardin käyttöönoton yhteydessä mukautettua takautuvaa lähestymistapaa, jolloin IFRS 16 -standardin vaatimuksia on sovellettu 1.1.2019 avoimena oleviin sopimuksiin. Standardin soveltamisen aloittamisella ei ollut vaikutusta kertyneisiin voittovaroihin.

Rahoitusleasingisopimusten vaikutus konsernin 1-6/2019 vuokratuloihin on +8,5 miljoonaa euroa, poistoihin -9,0 miljoonaa euroa ja rahoituskuluihin -0,6 miljoonaa euroa. Vaikutus käyttökatteeseen on +8,5 miljoonaa euroa, liikevoittoon -0,5 miljoonaa euroa ja tulokseen ennen veroja -1,1 miljoonaa euroa. Vaikutus konsernin 1-6/2019 investointeihin on 11,8 miljoonaa euroa, josta 5,1 miljoonaa euroa aiheutuu aiemman IAS17 -standardin mukaisten rahoitusleasingisopimusten indeksikorotuksista.

Elisa soveltaa standardin sallimia helpotuksia jättää merkitsemättä taseeseen lyhytaikaiset vuokrasopimukset ja vuokrasopimukset, joissa kohdeomaisuuserä on arvoltaan vähäinen. Konserni on kirjannut 1-6/2019 aikana IFRS 16 -mukaisiin lyhytaikaisiin vuokrasopimuksiin liittyviä kuluja 15,2 miljoonaa euroa ja arvoltaan vähäisiin vuokrasopimuksiin liittyviä kuluja 2,1 miljoonaa euroa.

1.1.2019 konserni on kirjannut 85,3 miljoonan euron vuokrasopimusvelan ja vastaavan 85,7 miljoonan euron käyttöoikeusomaisuuserän. Tästä vuokrasopimusvelasta 22,1 miljoonaa euroa liittyy aiempiin rahoitusleasingisopimuksiin.

Vaikutus avaavan taseen käyttöoikeusomaisuuteen on ollut 70,3 miljoonaa euroa ja vuokrasopimusvelkaan 63,2 miljoonaa euroa. 7,1 miljoonaa euroa käyttöoikeusomaisuudesta on sisältynyt 31.12.2018 taseeseen ennakkomaksuina. Vertailuvuoden tietoja ei ole oikaistu.

Konsernitaseessa 30.6.2019 käyttöoikeuteen perustuvien omaisuuserien määrä on 92,5 miljoonaa euroa ja vastaavan korollisen velan määrä on 92,7 miljoonaa euroa.

Rahavirtalaskelmassa vuokrasopimuksiin liittyvistä maksuista pääoman osuus esitetään osana rahoitustoimintaa ja korko liiketoiminnan rahavirrassa, kun aiemmin kaikki operatiivisten vuokrasopimusten vuokramaksut esitettiin liiketoiminnan rahavirrassa. Vaikutus konsernin liiketoiminnan rahavirtaan 1-

6/2019 on +8,2 miljoonaa euroa, rahoituksen rahavirtaan -7,9 miljoonaa euroa ja investointien rahavirtaan -0,3 miljoonaa euroa. Käyttöoikeusomaisuutena käsiteltävien ennakkomaksujen lisäykset esitetään investointien rahavirrassa.

1. Tiedot segmenteittäin

4-6/2019 milj.euroa	Henkilö- asiakkaat	Yritys- asiakkaat	Kohdistamattomat	Konserni yhteensä
Liikevaihto	281,7	169,9		451,6
Käyttökate	103,8	55,4		159,2
Poistot ja arvonalentumiset	-41,1	-25,6		-66,8
Liikevoitto	62,7	29,7		92,4
Rahoitustuotot			1,6	1,6
Rahoituskulut			-6,9	-6,9
Osuus osakkuusyritysten tuloksesta			0,0	0,0
Tulos ennen veroja				87,0
Investoinnit	41,0	19,7		60,7
4-6/2018 milj.euroa	Henkilö- asiakkaat	Yritys- asiakkaat	Kohdistamattomat	Konserni yhteensä
Liikevaihto	285,9	171,6		457,5
Käyttökate	102,8	56,9		159,8
Poistot ja arvonalentumiset	-36,8	-22,4		-59,2
Liikevoitto	66,0	34,5		100,6
Rahoitustuotot			0,7	0,7
Rahoituskulut			-6,2	-6,2
Osuus osakkuusyritysten tuloksesta			0,0	0,0
Tulos ennen veroja				95,0
Investoinnit	40,8	20,1		60,9

1-6/2019 milj.euroa	Henkilö- asiakkaat	Yritys- asiakkaat	Kohdistamattomat	Konserni yhteensä
Liikevaihto	555,1	336,3		891,4
Käyttökate	207,9	106,3		314,2
Poistot ja arvonalentumiset	-82,0	-49,8		-131,9
Liikevoitto	125,9	56,5		182,4
Rahoitustuotot			5,2	5,2
Rahoituskulut			-17,8	-17,8
Osuus osakkuusyritysten tuloksesta			-0,1	-0,1
Tulos ennen veroja				169,7
Investoinnit	78,5	39,1		117,6
1-6/2018 milj.euroa	Henkilö- asiakkaat	Yritys- asiakkaat	Kohdistamattomat	Konserni yhteensä
Liikevaihto	565,0	342,1		907,1
Käyttökate	203,1	110,0		313,2
Poistot ja arvonalentumiset	-73,4	-44,2		-117,5
Liikevoitto	129,8	65,9		195,6
Rahoitustuotot			1,2	1,2
Rahoituskulut			-12,4	-12,4
Osuus osakkuusyritysten tuloksesta			0,0	0,0
Tulos ennen veroja				184,4
Investoinnit	76,1	37,5		113,7
1-12/2018 milj.euroa	Henkilö- asiakkaat	Yritys- asiakkaat	Kohdistamattomat	Konserni yhteensä
Liikevaihto	1 150,2	681,4		1 831,5
Käyttökate	416,1	223,9		640,1
Poistot ja arvonalentumiset	-147,7	-88,5		-236,2
Liikevoitto	268,4	135,4		403,8
Rahoitustuotot			2,4	2,4
Rahoituskulut			-25,0	-25,0
Osuus osakkuusyritysten tuloksesta			-0,4	-0,4
Tulos ennen veroja				381,0
Investoinnit	166,1	88,3		254,4
Varat	1 680,2	874,7	114,0	2 668,8

2. Hankitut ja myydyt liiketoiminnat

Polystar OSIX AB:n hankinta

Elisa hankki Polystar OSIX AB:n tytär- ja sisaryhtiöineen 10.6.2019. Velaton kauppasumma on 77,6 miljoonaa euroa sisältäen ehdollisen vastikkeen 5 miljoonaa euroa.

Alustavan hankintamenolaskelman perusteella hankintamenosta 8,5 miljoonaa euroa kohdistetaan asiakaskantaan, joka poistetaan 4 vuodessa. Hankinnasta syntyi 64,2 miljoonan euron liikearvo, joka liittyy Elisan digitaalisten palveluiden kasvattamiseen kansainvälisesti ja Elisa Automate -liiketoiminnan vahvistamiseen. Hankintamenolaskelmat on laadittu pääosin Ruotsin kruunuissa, jonka vuoksi liikearvon ja asiakaskannan euromäärä vaihtelee. Liikearvo ei ole verotuksessa vähennyskelpoinen. Hankintamenolaskelma on alustava, koska hankinta tapahtui juuri ennen raportointikauden päättymistä. Mahdollisilla tarkennuksilla ei odoteta olevan konsernin kannalta olennaista vaikutusta.

Yhtiöt on yhdistelty konserniin 1.6.2019 alkaen. Hankintahetken jälkeinen konsernin ulkoinen liikevaihto tilikaudella oli 3,0 miljoonaa euroa ja vaikutus konsernin tilikauden voittoon 0,2 miljoonaa euroa. Mikäli hankinta olisi tapahtunut vuoden 2019 alusta, vaikutus konsernin liikevaihtoon olisi ollut 23,2 miljoonaa euroa ja tilikauden voittoon 1,8 miljoonaa euroa.

Luovutettu vastike	
milj. euroa	Alustava
Käteinen raha	72,6
Ehdollinen vastike	5,0
Kokonaishankintameno	77,6

Hankittu nettovarallisuus

milj. euroa	
Asiakaskanta	8,5
Aineelliset hyödykkeet	1,9
Laskennalliset verosaamiset	0,1
Vaihto-omaisuus	0,7
Myyntisaamiset ja muut saamiset	12,6
Tuloverosaamiset	0,2
Rahavarat	11,8
Laskennalliset verovelat	-1,8
Varaukset	-0,1
Rahoitusleasingvelat	-1,7
Ostovelat ja muut velat	-18,5
Tuloverovelat	-0,5
	13,4

Hankinnan vaikutus rahavirtaan

milj. euroa	
Rahana maksettu kauppahinta	-72,6
Ostetun yrityksen rahavarat	11,8
	-60,8

Liikearvon syntyminen hankinnassa

milj. euroa	
Luovutettu vastike	77,6
Hankittujen kohteiden yksilöitävissä oleva nettovarallisuus	13,4
Liikearvo	64,2

Liiketoiminnan muihin kuluihin on kirjattu 0,9 miljoonaa euroa hankintaan liittyviä asiantuntijapalkkioita.

3. Aineelliset ja aineettomat hyödykkeet

30.6.2019 milj.euroa	Aineelliset hyödykkeet	Liikearvo	Muut aineettomat hyödykkeet
Hankintameno 1.1.2019	3 947,3	1 035,5	840,4
IFRS 16 käyttöönotto	70,3		
Hankintameno 1.1.2019	4 017,5	1 035,5	840,4
Lisäykset	97,2		20,4
Hankitut liiketoiminnot	2,4	64,5	8,8
Vähennykset	-4,4		
Siirrot erien välillä	0,2		-0,1
Kurssierot	-0,1	-0,3	0,0
Hankintameno 30.6.2019	4 112,7	1 099,7	869,5
Kertyneet poistot ja arvonalentumiset 1.1.2019	3 195,8	14,8	633,7
Poistot ja arvonalentumiset	104,9		26,9
Vähennysten ja siirtojen kertyneet poistot	-4,0		0,1
Kurssierot	0,1		0,0
Kertyneet poistot ja arvonalentumiset 30.6.2019	3 296,9	14,8	660,7
Kirjanpitoarvo 1.1.2019	751,6	1 020,7	206,7
Kirjanpitoarvo 30.6.2019	815,9	1 084,9	208,6

30.6.2018 milj.euroa	Aineelliset hyödykkeet	Liikearvo	Muut aineettomat hyödykkeet
Hankintameno 1.1.2018	3 776,0	1 028,5	765,1
Lisäykset	92,1	2,6	21,5
Hankitut liiketoiminnot	0,1		
Vähennykset	-2,6		
Siirrot erien välillä	-1,3		1,3
Kurssierot	0,0	0,0	0,0
Hankintameno 30.6.2018	3 864,2	1 031,1	787,9
Kertyneet poistot ja arvonalentumiset 1.1.2018	3 018,0	15,0	588,0
Poistot ja arvonalentumiset	95,0		22,5
Vähennysten ja siirtojen kertyneet poistot	-2,5		
Kurssierot	-0,1		
Kertyneet poistot ja arvonalentumiset 30.6.2018	3 110,5	15,0	610,5
Kirjanpitoarvo 1.1.2018	758,1	1 013,5	177,1
Kirjanpitoarvo 30.6.2018	753,8	1 016,1	177,5

Merkittävimmät aineellisten ja aineettomien hyödykkeiden investointisitoumukset 30.6.2019 olivat 50,7 (59,7) miljoonaa euroa.

Tulevaisuudessa alkavien vuokrasopimusten IFRS 16 mukaiset velkasitoumukset 30.6.2019 olivat 10,8 miljoonaa euroa.

4. Rahoitusvarojen ja -velkojen kirjanpitoarvot arvostusryhmittäin

	Käypään arvoon tulosvaikut- teisesti kirjattavat rahoitusvelat	Käypään arvoon muiden laajan tuloksen erien kautta kirjattavat rahoitus- varat/-velat	Jaksotettuun hankintamenuon kirjattavat rahoitus- varat/-velat	Kirjan- pito- arvot	Käyvät arvot
30.6.2019					
milj.euroa					
Pitkäaikaiset rahoitusvarat					
Muut sijoitukset ⁽¹⁾			12,9	12,9	12,9
Myyntisaamiset ja muut saamiset		0,0	87,7	87,8	87,8
Lyhytaikaiset rahoitusvarat					
Myyntisaamiset ja muut saamiset			424,8	424,8	424,8
		0,0	525,5	525,5	525,5
Pitkäaikaiset rahoitusvelat					
Rahoitusvelat			1 086,4	1 086,4	1 121,2
Ostovelat ja muut velat ⁽²⁾	5,0		26,7	31,7	31,7
Lyhytaikaiset rahoitusvelat					
Rahoitusvelat			317,4	317,4	319,4
Ostovelat ja muut velat ⁽²⁾	0,9		321,3	322,3	322,3
	5,9		1 751,9	1 757,8	1 794,6
31.12.2018					
milj.euroa					
Pitkäaikaiset rahoitusvarat					
Muut sijoitukset ⁽¹⁾			9,6	9,6	9,6
Myyntisaamiset ja muut saamiset		0,4	93,4	93,8	93,8
Lyhytaikaiset rahoitusvarat					
Myyntisaamiset ja muut saamiset			416,6	416,6	416,6
		0,4	519,6	520,0	520,0
Pitkäaikaiset rahoitusvelat					
Rahoitusvelat			861,3	861,3	884,9
Ostovelat ja muut velat ⁽²⁾			31,4	31,4	31,4
Lyhytaikaiset rahoitusvelat					
Rahoitusvelat			287,4	287,4	293,0
Ostovelat ja muut velat ⁽²⁾	1,6		302,0	303,5	303,5
	1,6		1 482,1	1 483,6	1 512,8

¹⁾ Muut sijoitukset sisältävät konsernin noteeraamattomat osakesijoitukset

²⁾ Poislukien saadut ennakot

Konsernin rahoitusvarat ja -velat on luokiteltu IFRS 9 käyttönoton myötä jaksotettuun hankintamenuon kirjattaviin rahoitusvaroihin- ja velkoihin, käypään arvoon muiden laajan tuloksen erien kautta kirjattaviin rahoitusvaroihin ja -velkoihin ja käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattaviin rahoitusvaroihin ja -velkoihin. Jaksotettuun hankintamenuon kirjattaviin rahoitusvaroihin ja -velkoihin kuuluvat rahoitusvarat ja -velat, jotka on tarkoitus pitää sopimuksen loppuun asti ja joiden rahavirta muodostuu pelkästään pääoman takaisinmaksusta ja korosta. Käypään arvoon muiden laajan tuloksen erien kautta kirjattaviin rahoitusvaroihin ja -velkoihin kuuluvat ne rahoitusvarat ja -velat, joita pidetään hallussa tavoitteena sekä kerätä sopimukseen perustuvia rahavirtoja että myydä rahoitusvaroja/-velkoja. Käypään arvoon

tulosvaikutteisesti kirjattaviin rahoitusvaroihin ja -velkoihin kuuluvat ne rahoitusvarat ja -velat, jotka eivät täytä muiden ryhmien kriteerejä.

Konsernin suojauslaskennan alaiset sähköjohdannaiset on luokiteltu käypään arvoon muiden laajan tuloksen erien kautta kirjattaviksi rahoitusveloiksi ja liiketoimintojen hankintoihin liittyvät ehdolliset vastikkeet on luokiteltu käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattaviin rahoitusvelkoihin.

5. Käypään arvoon arvostetut varat ja velat

milj.euroa	30.6.2019	Taso 1	Taso 2	Taso 3
Käypään arvoon muiden laajan tuloksen erien kautta kirjattavat rahoitusvarat/-velat				
Sähköjohdannaiset	0,0		0,0	
Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavat rahoitusvelat				
Liiketoimintojen hankintoihin liittyvät ehdolliset vastikkeet	-5,9			-5,9
	-5,9		0,0	-5,9

milj.euroa	31.12.2018	Taso 1	Taso 2	Taso 3
Käypään arvoon muiden laajan tuloksen erien kautta kirjattavat rahoitusvarat/-velat				
Sähköjohdannaiset	0,4		0,4	
Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavat rahoitusvelat				
Liiketoimintojen hankintoihin liittyvät ehdolliset vastikkeet	-1,6			-1,6
	-1,2		0,4	-1,6

Tasolle 1 luokitellaan rahoitusinstrumentit, joilla on aktiivisilla markkinoilla määritetyt hinnat. Tasolle 2 luokitellaan instrumentit, joiden hinnat perustuvat todettavissa olevaan markkinatietoon. Tasolle 3 luokitellaan instrumentit, joiden hinnat eivät perustu todettavissa olevaan markkinatietoon vaan esimerkiksi yrityksen omaan tietoon.

6. Oma pääoma

	Osakkeiden lukumäärä kpl	Omat osakkeet kpl	%-osuus osakkeista ja äänistä
Osakemäärä 31.12.2018	167 335 073	7 611 821	4,55 %
Omien osakkeiden luovutus		-174 544	
Osakemäärä 30.6.2019	167 335 073	7 437 277	4,44 %

Osinko

Elisa Oyj:n varsinainen yhtiökokous 3.4.2019 päätti osingonjaosta 1,75 euroa osaketta kohti. Osingonmaksu alkoi 16.4.2019 ja kokonaismäärä oli 279,8 miljoonaa euroa.

7. Liikkeeseenlaskut ja takaisinmaksut

1 500 miljoonan euron EMTN-ohjelmasta oli käyttämättä 30.6.2019 546 miljoonaa euroa.

milj. euroa	30.6. 2019	31.12. 2018
Liikkeeseen lasketut joukkovelkakirjalainat, nimellisarvostaan	954,0	780,0
Liikkeeseen lasketut yritystodistukset	80,0	107,0
Käytössä olevat syndikoidut luotot	0,0	0,0

8. Varaukset

milj. euroa	Työsuhteen päättämiseen liittyvät etuudet	Muut	Yhteensä
1.1.2019	3,4	1,7	5,0
Varausten lisäykset	5,4		5,4
Hankitut liiketoiminnot		0,1	0,1
Käyttämättömien varausten peruutukset	-0,6		-0,6
Käytetyt varaukset	-2,3		-2,3
30.6.2019	5,9	1,7	7,6

milj. euroa	Työsuhteen päättämiseen liittyvät etuudet	Muut	Yhteensä
1.1.2018	7,0	1,7	8,7
Varausten lisäykset	5,0		5,0
Käyttämättömien varausten peruutukset	-1,9		-1,9
Käytetyt varaukset	-3,2		-3,2
30.6.2018	7,0	1,7	8,6

9. Muut vuokrasopimukset

Ei purettavissa olevien muiden vuokrasopimusten perusteella maksettavat vähimmäisvuokrat:

milj. euroa	30.6. 2019	31.12. 2018
Yhden vuoden kuluessa	12,1	28,2
Yhtä vuotta pidemmän ajan ja enintään viiden vuoden kuluttua	2,7	36,4
Yli viiden vuoden kuluttua	1,4	14,4
	16,2	79,0

Vuokravastuiden vertailukelpoisuuteen vaikuttaa IFRS 16 standardin käyttöönotto 1.1.2019, minkä myötä taseen ulkopuolisten vuokravastuiden määrä on laskenut.

Vuokravastuut ovat arvonlisäverottomia.

10. Ehdolliset velat

milj. euroa	30.6. 2019	31.12. 2018
Omasta puolesta annetut vakuudet		
Kiinnitykset	1,2	2,0
Takaukset	0,1	0,1
Talletukset	0,3	0,4
	1,6	2,5
Muut sopimusveloitteet		
Venture Capital -sijoitussitoumus	2,7	2,8
Takaisinostovastuut	0,0	
Remburssivastuu	0,1	0,1

11. Johdannaissopimukset

milj. euroa	30.6. 2019	31.12. 2018
Johdannaissopimusten nimellisarvot		
Sähköjohdannaiset	1,0	2,5
Johdannaissopimusten käyvät arvot		
Sähköjohdannaiset	0,0	0,4

12. Lähipiiritapahtumat

Konsernin lähipiiriin kuuluvat emoyritys, tytär-, osakkuus- ja yhteisyritykset sekä yhtiön johto. Lähipiiriin kuuluva johto koostuu Elisa Oyj:n hallituksesta, toimitusjohtajasta ja johtoryhmästä sekä heidän määräsvalta-yhteisöistensä.

Liiketapahtumat osakkuusyritysten kanssa: milj. euroa	1-6 2019	1-6 2018	1-12 2018
Myyntit	0,3	0,2	0,5
Ostot	0,5	0,6	1,1
Saamiset	0,7	1,3	0,9
Velat		0,1	0,0

Lähipiiriin kuuluvan johdon kanssa ei ollut liiketapahtumia.

Yhtiön johdolle maksetut palkat ja palkkiot julkistetaan vuosittain tilinpäätöksessä.

13. Tunnusluvut

milj. euroa	1-6 2019	1-6 2018	1-12 2018
Oma pääoma/osake, (euroa)	6,16	5,97	7,05
Korollinen nettovelka	1 319,3	1 201,2	1 067,9
Gearing, %	133,9 %	125,9 %	94,8 %
Omavaraisuusaste, %	35,3 %	37,0 %	42,4 %
Sijoitetun pääoman tuotto (ROI), % *)	16,9 %	18,1 %	18,3 %
Bruttoinvestoinnit käyttöomaisuuteen, josta rahoitusleasingilla hankittu osuus	117,6 13,4	113,7 1,5	254,4 2,3
Bruttoinvestoinnit % liikevaihdosta	13,2 %	12,5 %	13,9 %
Sijoitukset osakkeisiin ja liiketoimintoihin	81,2	6,2	13,6
Henkilöstö keskimäärin	4 823	4 661	4 814

*) laskennassa käytetty rullaavaa 12 kk tulosta

Sijoittajakalenteri

Osavuositarkastus Q3 2019

17.10.2019

Yhteystiedot

Sijoittajasuhteet:

investor.relations@elisa.fi

Viestintä:

mediadesk@elisa.fi

Elisan kotisivu: www.elisa.fi